

Anna-Maja Henriksson sv

Åtgärdsmotion om en familjepolitisk helhetsreform

Till riksdagen

Svenska riksdagsgruppen föreslår en familjepolitisk helhetsreform som dels banar väg för större flexibilitet när det gäller att kombinera familj och arbete och dels höjer sysselsättningsgraden för kvinnor. En central målsättning är också att öka pappornas möjligheter till familjeledigheter.

Svenska riksdagsgruppens reformmodell är tredelad. Vi anser att man bör gå in för den så kallade 6+6+6-modellen som ersätter den nuvarande inkomstrelaterade moderskaps-, faderskaps- och föräldraledigheten. Modellen ger vardera föräldern rätt till en sexmånadersperiod och den tredje perioden är valbar för någondera parten.

6+6+6-modellen sporrar pappor att ta ut mera familjeledigt. Om vardera föräldern utnyttjar sin rätt maximalt blir den inkomstrelaterade familjeledigheten 18 månader.

Nettokostnaden för 6+6+6-modellen jämfört med dagens system är 52 miljoner euro om man utgår från att 30 procent av papporna utnyttjar föräldradagpenningen. Om färre gör det minskar kostnaderna, medan de i motsvarande grad ökar fler utnyttjar möjligheten till föräldraledighet.

Man bör kunna utvidga kretsen som kan använda rättigheterna, så att föräldraledighet gäller även pappor som inte bor med mamman.

För det andra vill vi halvera tiden för rätten till hemvårdsstöd till maximalt 13 månader. I dagens läge är man berättigad till hemvårdsstöd tills barnet har fyllt 3 år (maximalt cirka 26 månader). Genom åtgärden vill vi förbättra kvinnors ställning på arbetsmarknaden och på sikt nå en större jämställdhet när det gäller löner och pensioner.

Samtidigt ges familjerna rätt att flexibelt själv besluta när under barnets uppväxtår man utnyttjar möjligheten till hemvårdsstöd.

I helhetsreformen betyder detta att hemvårdsstödet, om familjen utnyttjar det direkt efter att ha tagit ut 6+6+6 månader i föräldraledighet, kan utnyttjas tills barnet är 2 år och 6 månader.

Riksdagens utredningstjänst har räknat att en förkortning av tiden för rätten till hemvårdsstöd ökar de offentliga nettoutgifterna med omkring 100 miljoner euro — då har man beaktat att skatteintäkterna ökar med flera på jobb, men å andra sidan ökar kostnaden för en utbyggnad av dagvården samtidigt som också kostnaden för arbetslöshetsersättningar ökar.

Åtgärdsmotion AM 48/2017 rd

Den tredje delen av reformen är att varje barn vid fyllda tre år ges rätt till fyra timmar avgiftsfri småbarnspedagogik.

Att bara tre av fyra (cirka 75 procent) finländska barn över tre år deltar i småbarnpedagogiken är jämförelsevis sämre än i de flesta OECD-länder. Nivån är klart lägre än i de övriga nordiska länderna. Därför behöver vi genomföra denna reform enligt svenskt modell.

Fyra timmar avgiftsfri småbarnspedagogik innebär sänkta dagvårdsavgifter över hela linjen, vilket leder till en minskning av flitfallor. Det betyder också större flexibilitet att kombinera familjeliv och arbete. Också möjligheterna att ta emot deltidsjobb ökar. Åtgärden beräknas kosta 125 miljoner euro.

Den familjepolitiska helhetsreformen håller vi fast vid den subjektiva dagvårdsrätten och att konkreta steg tas för att dela kostnaderna familjeledigheterna mellan pappors och mammors arbetsgivare.

Jag föreslår

att regeringen vidtar åtgärder för att genomföra en familjepolitisk helhetsreform så att man går in för 6+6+6-modellen gällande föräldraledigheterna, halverar tiden för rätten till hemvårdsstöd till maximalt 13 månader, samt reformerar småbarnspedagogiken så att varje barn vid fyllda tre år ges rätt till fyra timmar avgiftsfri småbarnspedagogik. Om reformen träder i kraft 1.1.2018 är kostnaden 277 miljoner euro.

Helsingfors 10.11.2017

Anna-Maja Henriksson sv